

Redaktör: F. WALD. LÖNNBECK.

EKENÄS

FREDAGEN DEN 10 NOVEMBER.

Prenumerationspris:

I Ekenäs för helt år 4 mk, för halft år 2 mk och för quart år 1 mk, då tidningen äfven hembäres till prenumeranter inom staden.

I landsorten tillkommer postarvode 1: 39, för helt, 0: 74 för halft och 0: 42 för quart år.

I Ryssland 3 rubel 50 kop. pr år. Frimärken emottagas i liqid.

Tidningen utkommer i Ekenäs hvarje helgfri tisdag och fredag.

Prenumeration å tidningen sker å följande ställen: Tryckeriet, Emely Grönroos' bokhandel, hr John Weckströms butik, N. Jakobssons kommissionskontor, hos Redaktionen, samt i landsorten genom alla postanstalter och tidningens ombudsmän. — Lösnummer 10 penni.

Annonspri:

12 penni för petitråd å bladets första sida och 8 penni å sista sidan. Annonser om förlofvade, vigde och födde 1 mark, dödsannonser 2 mark. Adressannonser 6 mark pr år och rad. Bytesannonser förmedlas med andra tidningar. At större annonsörer beviljas rabatt, efter öfverenskommelse.

Annonserna böra om möjligt inlemnas till tryckeriet senast kl. 5 e. m. dagen före tidningens utgifvande.

Tryckeriets kontor hålles öppet för allmänheten alla helgfria dagar från kl. 7 f. m. till kl. 1 e. m. samt från kl. 3 till kl. 7 e. m.

Tryckeriets telefonnummer 9. Red:s telefonnummer 42.

Veckolista.

Stads kyrkan: Högmässa Söndagen den 12 november kl. 10 f. m. af kyrkoherden J. A. Eneback.

Metodistkyrkan predikas: söndagen den 12 november kl. 12 f. m. af pastor H. Rabe. Kl. 5 e. m. bönenöte i lilla salen

Onsdag den 15 dennes kl. 1/2 8 pred. i lilla salen af pastor H. Rabe. Fredag bönenöte i lilla salen kl. 1/2 8 e. m.

Allianshuset predikas söndagen den 12 november kl. 1/2 6 e. m. af C. J. Engvall.

Mottagningstid å pastorskansliet kl. 9—11 f. m. alla hvardagar.

Stadfullmäktiges sammanträda, då ärendena påkalla.

Drättselkammaren sammanträder första helgfria måndag i hvarje månad.

Drättselkammarkontoret hålles öppet i rådhuset hvarje onsdag och lördag från kl. 4—6 e. m.

Stadsläkaren doktor C. Höijer träffas säkrast kl. 1/2 10—11 f. m.

Provincialläkaren doktor J. N. Toppelius träffas kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m.

Bantågen. Passageraretåg afgår till Hyvinge 3,25' e. m. och till Hangö kl. 3,22' e. m. Godstågen afgår till Hangö kl. 2 e. m. samt till Hyvinge kl. 9:33 f. m.

Jernvägsstationsexpeditionen öppen alla söknedagar kl. 8—11,30' f. m. och 1—5 e. m. samt 1/2 timme före och 1/4 timme efter hvarje godståg. Sön- och helgdagar är expeditionen tillgänglig endast till kl. 10 f. m.

Postkontoret öppet från kl. 1/2 10—1 f. m. och från 4—6 e. m. Söndagar fr. 12—1 och 4—5.

Postlådorna tömmas: vid bryggeriet kl. 2,40'. Vid postkontoret kl. 2,55'. Vid stationsvägen kl. 3 e. m.

Post afgår med hvarje bantåg samt direkte till Tenala, Bjerno, Kimito och Abo hvarje måndag onsdag och lördag, samt till Snappertuna hvarje onsdag och lördag kl. 5 e. m.

Tullkammaren och packhuset hålles öppna alla söknedagar från kl. 9—1 f. m. och 4—6 e. m.

Telegrafstationen i Ekenäs hålles öppen: alla dagar fr. kl. 8 f. m. till 9 e. m.

Telefonstationerna i Ekenäs, Hangö och Billnäs hålles öppna alla dagar från kl. 8 f. m. till 9 e. m.

Sparbanken öppen hvarje lördag kl. 6 till 8 e. m.

Föreningsbanken öppen hvarje tisdag, torsdag och lördag kl. 12—1/2.

Folkbiblioteket öppet hvarje söndag kl. 12—2 e. m.

Läsosalen hålles öppen hvardagar från 9 f. m. till 9 e. m. och söndagar från 2—9 e. m.

Kyrkan kan beses, då anmälan göres hos kyrkovaktmästaren Lindblad i fröknarna Holmströms gård.

Kurser.

	Finlands Bank den 9 Nov. 1893.	Förs.kurs.	Ink.kurs.
		Fmk.	Fmk.
St: Petersburg	k. s.	264: 50	261: 50
Stockholm	k. s.	139: 40	138: 60
London	k. s.	25: 32	25: 05
	90 dd.	25: 12	25: 02
Berlin	k. s.	124: 10	123: 10
	90 dd.	123: 10	122: 30

— Ryska kursen är i dag 264 1/2 — 261 1/2.

Adress-annonser.

FENNIA meddelar brandförsäkringar genom **Mikael Lindén** i Ekenäs.

Försäkringsaktiebolaget Skandia, Stockholm, meddelar brand- och lifförsäkringar genom **Alfred Kullhem.**

Preussiska National-Försäkringsbolaget i Stettin meddelar **Brand-Sjö-Transport och olyckafallsförsäkringar** genom **Arvid Lindfors,** Ångvärnens kontor.

Försäkringsaktiebolaget Kaleva meddelar **lif- och utstyrsel-försäkringar** samt **lif-räntor** genom **H. N. Fager.** Ekenäs.

I Allianshuset

hålles söndagen den 12 Nov. kl. 1/2 6 e. m. **Missionsföredrag** af C. J. Engvall. I dag och i morgon kl. 1/2 8 e. m. bönenöte.

Djurläkare.

Undertecknad träffas säkrast hvarje helgfri dag kl. 9—12 f. m.

Aug. Sarén.

Bosatt i bleckslagar Boströms gård vid stationsvägen.
(E. T. 3 g. 1 s. 13 r.)

Finska Brandförsäkrings Aktiebolaget

FENNIA

försäkrar fastighet & lösegendom till billiga premier genom

MIKAEL LINDÉN,
Ekenäs.

Ekenäs den 10 Nov.

Metodistfrågan

spökar fortfarande och det ser ut som skulle det dröja länge nog, innan vi få den skaffad ur världen. Som våra läsare torde erinra sig anfördes af seminariilektorn M. Lindén besvär öfver församlingens vid kyrkostämman fattade beslut att vägra metodistförsamlingens gjorda anhållan om rättighet att få begagna församlingen tillhörande kyrkoklockor, likvagn, m. m. Vid i anledning af nämnda besvär särskildt utlyst ny kyrkostämman, för hvars orediga förlopp vi i sinom tid redogjorde, uppdrogs åt hrr Gardberg, Lindman och Malmlund att å församlingens vägnar afgifva affordrad förklaring i anledning af besvaren — ett något kinkigt uppdrag, det måste medgifvas, då församlingen ej själf tycktes hafva riktigt klart för sig hvad den egentligen ville. Komiterade ha nu emellertid löst sin uppgift och gjort det på ett sätt, som . . . nå ja, vi skola komma till saken i nästa nummer.

Såhär lyder det till guvernören inlämnade aktstycket.
»Till Herr Guvernören öfver Nylands län.

Seminarii direktorn M. Lindén har i en den 20 sistlidne maj till Hr Guvernören ingifven skrift anhållit att i skriften omordade ärende finge till förnyad behandling företagas vid kyrkostämman med Ekenäs stads- och landsförsamlings medlemmar. Bemålde medlemmars åsikt i saken, hvilken vi befullmäktigats uttala, framgår ur närlagda vid kyrkostämman den 20 nästvikne augusti tillkomma protokoll, hvilket utvisar att desse icke önska ny stämman hållande för behandling af ifrågavarande ärende. Något upphäfvande af beslutet vid kyrkostämman den 16 april innevarande år kan förty så mycket mindre ifrågakomma som anhållan därom af hr Lindén icke gjorts samt beslutet utgör ett uttryck för sist berörda talrikt besökta kyrkostämman önskan angående ifrågavarande ärende.

Någon omröstning enligt röstlängd förekom icke vid nyssnämnda kyrkostämman och orsaken härtill var den att sådan icke påyrkades och ansågs obehöflig, enär

resultatet af densamma var uppenbart därigenom att enligt bifogade intyg*) på fråga endast fyra församlingsmedlemmar med tillhoppa 15 röster biföllö metodisternas anhållan, medan däremot ett trettiotal personer med ett flertal röster och bland dem fabrikanter A. Gardberg, som ensam har 20 röster, motsade sagda anhållan.

Ekenäs den 20 september 1893.
G. Lindman. A. G. Gardberg.
J. Malmlund.

Vi lämna, som sagdt, våra kommentarier till nästa gång, men vilja redan nu påpeka att förklaringen, ehuru dagtecknad den 20 september, måtte ha råkat vilse på vägen härifrån till Helsingfors, eftersom den icke inlämnades till guvernörsembetet förrän i lördags, den 4 november.

Notiser.

— **Landtdagens öppnande.** Hans Majestät Kejsaren och Storfurstens Nådiga öppnade bref hvarigenom generalguvernören grefve Feodor Heiden förordnats att, å Hans Majestäts vägnar, öppna den till den 22 januari 1894 sammankallade allmänna landtdag med Finlands Ständer, gifvet i Gatschina den 28 oktober 1893, publiceras i F. A. T. och lyder:

Vi Alexander den Tredje, med Guds Nåde, Kejsare och Själhärskare öfver hela Ryssland, Tsar af Polen, Storfurste till Finland, etc. etc. etc. Göre veterligt: att Vi funnit godt i Nader utse och förordna Vår Generalguvernör öfver Finland, Generaladjutanten, Generalen af infanteriet, Grefve Feodor Heiden, att, å våra vägnar, öppna den af Oss till den 10/22 januari 1894 sammankallade landtdag med Storfurstendömet Finlands Ständer. Till yttermera visso hafve Wi detta egenhändigt undertecknat, som skedde i Gatschina, den 16 oktober 1893.

Alexander

Minister-Statssekreterare W. v. Daehn.

— **Drättselkammaren** sammanträdde i måndags kl. 6 e. m. och behandlades därvid följande ärenden:

*) Intyget, utfärdadt af kyrkoherde J. A. Eneback, innehåller att magister Wiälén, skomakarene Häggström och Lundström samt poliskonstapeln Temberg tillsammans föfoga öfver 15 röster.

Stadskamrerarettjensten. Drättselkammaren tillstyrkte enhälligt sökandens stadskamreraren R. Sjöholms ansökan om tjänsten; samt likaså enstämmigt hr Sjöholms ansökan om förenade hammästare-, ekonom- och skogsvårdare befattningarna.

Uppbörden af stadgade afgifter för trafik å broarne öfver Pojoviken. Skräddaren K. Söderholm, hvilken vid auktionen den 23 Okt. erbjudit 2,000 mk. för sagda upp- börd, anmälde att han vore villig erlægga 2,500 mk. för densamma; och beslöt drättselkammaren att hos stadsfullmäktige tillstyrka antagandet af sistnämnda anbud.

Gatureglering. Väckt förslag att gatan utanför fruarna Lundéns och Petuhoffs gårdar skulle göras bredare samt gångstigen från Perspektivet till Drottninggatan regleras och göras bekvämare, bordlades till ett annat sammanträde.

Till aflönande af en gemensam kommunalläkare i Ingå och Degerby kommuner har senaten beviljat 1,200 mk. årligen, men tillika afslagit nämnda kommuners anhållan att detta anslag skulle ut- anordnas på förhand, räknadt från den tid medicinalstyrelsen utnämnt läkaren i fråga.

— **Fru Maria Wilhelmina Långströms jordfästning** kommer att försiggå på härvarande kyrkogård måndagen den 13 i denna månad kl. 12 på dagen.

— **Missionsföredrag** med sär- skild hänsyn till Kongo hålles i *Allianshuset* härstädes om söndag kl. 1/2 6 e. m. af predikanten C. J. Engvall, som en kort tid varit i Kongo, Vestafrika.

— **Sjöfarten** härstädes är ännu i full gång; alla ångbåtar, som under sommaren anlöpt staden,

med undantag af Leimu, fortfara ännu med sina turer. Till Lapp- vik hamn inkom i onsdags med Rönnskärs lots ombord en norsk ångare, för att där ännu i höst intaga trävarulast till utlandet.

— **Om folknöjena**, som under hösten och vintern pläga anord- nas i brandkårshuset, ha vi blifvit anmodade till vederbö- randes kännedom framföra ett förnämligast af den arbetande klassen och tjänstepersonalen här- städes ofta uttaladt önskningsmål, att nämligen folknöjena må hållas emellan kl. 8 och 1 på aftonen i stället för såsom förut emellan kl. 6 och 10, ty emedan tjenare- na, för hvilka nöjena ju egentli- gen arrangeras, äro sysselsatta med hushållsgöromål till kl. 9 på aftonen, så ha de ansett och anse det fortfarande vara bort- kastade penningar, att blott för en timmes nöje betala 50 p.i. Med anledning deraf ha folknöjena härintills varit jemförelsevis få- taligt besökta.

— **Sikfångsten** i skärgården har under denna höst varit ovanligt gifvande, att döma af den rikliga införseln af färsk sik på torget, der den under senaste veckor för- sålts för 40 å 50 p. pr kilo. Stör- sta delen af fisken insaltas dock som man vet af skärgårdsborna sjelfva och försäljes sedan under vinterns lopp. I sammanhang här- med må jemväl anföras att äfven allfågelskyttet denna höst i yttre skärgården varit ovanligt gifvande.

— **Vintern nalkas**, ty under nat- ten mot sista onsdags hade vi här 8 graders köld och grundare vat- ten i stadens omnejd och äfven i skärgården blefvo isbelagda, så att de på vissa ställen af fotgän- gare kunde beträdas.

en fyllig ton och förgyllningar utanpå. När den gamle mannen drog åt sidan den röda siden- gardinen, som hängde ned från en messingskant på framsidan af positivet, aftäcktes för de förtjusta barnaögonen en mängd trädockor som dansade och bugade sig med höfviska later. När han vred på handtaget, spelade instrumentet en melodi ur „La Traviata“, där- på följde Irlands nationalsång, så „Annie Laurie“, „Wacht am Rhein“ „Rule Britannia“ och slutligen den mest kända af alla melodier: „Home, sweet home“. Men det märkligaste med positivet var tremulantknappen, som var den gamle mannens egen uppfinning. Den användes endast i samman- hang med den sist nämnda me- lodien, sången om hemmet, och när han tryckte på den knappen, kom det en skälfvande rörelse i musiken.

Den gamle mannen förtjenade bra på tremulantknappen, ty den kom turisterna och de öfriga re- sandena att känna hemlängtan, och sålunda inbragte honom sån- gen om hemmet flere penni än alla de andra melodierna tillsam- mans.

Men då sommaren var slut och de resande i Neapel blefvo få, försvann solen i gubbens leende och kvarlemnade endast ett ängs-

— **Vedintörseln** hit har nu på senhösten varit ganska riklig och för närvarande ligger vid Stallörs- bryggan en sump med björk- och tallklabbar till ett pris af 9 mk för de förra samt 6: 50 p. för de senare samt en galjas med om- kring 40 famnar 6 qv. lång tall- och granved till ett pris af 11 mk för den förra och 10 mk för den senare pr famn.

— **Missöde.** En af landbon- den Sjöbergs från Elgö Södergård kor fick nyligen en mindre käl- rot i halsen, där den fastnade så att den hvarken ficks upp eller ned, hvarföre kon genast måste nedslagtas medan den ännu hade lif. Under nuvarande låga kött- pris var detta för Sjöberg en gan- ska känbar förlust.

— **Trenne räfvar** har byggmä- starn Oskar Sanngrén redan inom kort tid på senhösten skjutit för hund i stadens omnejder.

— **Den kurs**, efter hvilka ryska kreditsedlar och ryskt underhal- tigt skiljemynt skola emottagas vid statsjärnvägarne, vid tullupp- börderna och vid uppbörderna af kronou'skylder, har i förgår blifvit faststald till 38 kopek för en mark finskt guldmynt.

Den kurs, efter hvilken ryska silfverrubeln och dess fullhaltiga underafdelningar skola emottagas vid statsjärnvägarne, vid tullupp- börderna och vid uppbörderna af kronoutsylder, har i förgår blif- vit faststald till 2 mark 65 pen- ni för en rubel ryskt mynt.

— **Herr A. Borgströms beskyll- ningar mot kapten Rein.** Den un- dersökning, som af lotsöfverstyrel- sen föranstaltats i anledning af hr A. Borgströms beskyllningar i tidningsprässen mot Murtajas

befälhafvare, kapten Rein, har nu mera slutförts och har lots- öfverstyrelsen ansett af under- sökningen framgå, att kapten Rein icke i något afseende för- summat sin skyldighet. Under- sökningsprotokollet jämte i ofvan angifven riktning affattadt ytt- rande torde af lotsöfverstyrelsen ha inhäntats till senaten. — Hbl.

— **Turisthyddan vid Raseborgs ruiner.** På turistföreningens för- anstaltande har en s. k. turist- hydda blifvit i höst uppförd på kullen väster om Raseborgs rui- ner. Hyddan består af en större sal, ett mindre rum och kök samt veranda och källare. Bygg- naden är uppförd alldeles enkelt, köket och kammaren med stock- salen med brädväggar. I salen kan inredas sofplatser för 20 å 30 personer, i kammaren för 6 å 8. I hyddan kommer att åt de besökande tillhandahållas kaffe, thê, läskdrycker och enklare mat. Till föreståndarinna har antagits fru Bäcklund. Hbl.

— **Ågaren af Grand Hotel i Hangö,** restauratören K. A. Hoffman, har hos magistraten anhållit om till- stånd att under hela den tid vinterseglationen varar få under söndagar, eller omedelbart efter ångaren Express' ankomst till Hangö, utskänka bränvin samt andra destillerade inhemska och utländska spritdrycker.

Magistraten resolverade härtill att densamma icke ansåg sig kun- na taga befattning med ifrågava- rande ärende, utan borde sökan- den hänvända sig till guvernörs- ämbetet i länet. — H.

— **Industriskolorna.** Lägre handt- värksskolan härstädes har af indu- stristyrelsen för läsåret 1893— 1894 beviljats ett statsbidrag af 290 mk.

Positivspelaren.

Öfversättning från engelskan.

Den gamle mannens leende var det soligaste i hela Neapel.

Det började med en skälmak- tig glimt i ögonvrårna och gled derifrån nedåt kinderna, så att det lyste upp hans mörka ansigte liksom äppelblom i en trädgård.

Detta strålande leende var det yttre uttrycket för en ljus lifs- uppfattning, frukten af vexlande öden.

I sin ungdom hade den gamle mannen sjungit i en operakör, och ännu efter fyrtio år såg han med glädje tillbaka på den afton, då han första gången fick sjunga solo. Men en sjukdom hade förstört det ömtåliga instrumentet i hans strupe, och hans förhopp- ningar om att blifva en berömd tenor krossades. Så tog han tjänst i armén, stred under Gari- baldi och lemnade en fot efter sig på slagfältet.

På sin sextionde födelsedag stod han i skuggan af ett stort gammalt träd i Neapel och var nu en man med stort, grått skägg, träben och ett positiv. Positivet var ett vackert instrument med

ligt uttryck. Ty han hade på det omsorgsfullaste sparat sina penni för att kunna öppna ett kafé. Han hade räknat ut, att det skulle vara lättare att sälja maccaroni, när han icke längre orkade bära omkring sitt tunga instrument.

En dag mötte han två af sina ungdomsvänner. De hade varit i Amerika och återvände med så mycket pengar, att han tyckte det var rigtiga förmögenheter. Dessa män lade märke till upp- finningen med tremulantknappen, och då de visste, att amerikaner- na alltid värderade nyheter, råd- de de gubben att resa till Ame- rika. De försäkrade honom att inom ett år skulle han ha förtjent så mycket pengar, att han kunde sätta upp sitt kafé.

Den gamle mannen hörde med stort intresse på sina vänner, men det var svårt för honom att läm- na sitt fädernesland. Dessutom var han ju gammal nu, och det högsta han önskade var att få hvila. Men det fanns ingen ut- sikt till, att han skulle få sina önskingar förvärligade i Italien och så räknade han sina pengar och fann att de räckte till litet mer än resebiljetten. Och så be- slöt han att resa till Amerika.

Han landsteg i Newyork och kände sig besviken öfver att hans

landsmän icke helsade en af Ga- ribaldis soldater med patriarkalisk glädje. Men med positivet gick det bättre än man fått honom att hoppas. Den gamle mannens fosterlandsstolthet, hans smittande leende, där solen åter gått upp, nu då lyckan gynnade honom, och tremulantknappen väckte upp- märksamhet, så att pennina flöto in lika kvickt, som ärter trilla ur en säck. Den klokhet hvar- med dockan med tallriken förstod att göra skilnad på stenar och slantar, föreföll barnen vidunder- lig, och deras experiment med dockan var inbringande för den gamle mannen. En gång lade en herre en silfverdollar på tall- riken, och dockan blef så förvä- nad att hon ej gjorde en rö- relse.

Den gamle samlade under stoisk sparsamhet på sina pengar och tänkte på återresan till det soliga Italien.

Men hösten gick och det blef kallt. Barnen fingo nu ej gå ut; fastän han såg dem pressa nä- sorna mot fönsterrutan, gick han miste om deras slantar. Han måste taga af sina besparingar för att ej frysa ihjäl. Föröfrigt var förgyllningen på positivet sliten, sidenförhänget urblekt och trasigt, de små dockorna dansade och bugade icke längre med sam-

— **Smörexportbolaget „Anglo Finland Cooperation“** konstitnerade sig i förgår i Hangö. Styrelsen kommer att förläggas i Hangö. Till direktör utsågs H. Fairman. Styrelseledamöter: Fairman, statsmäjerist Voss-Schrader, London-handlanden Murton-Neale, J. V. Jansson. Suppleanter: disponenten för svinslakteriet Herman Grunn, rådman Ekblom samt konsul Krogius, telegraferas i går från Hangö. — Hbl.

— **Tullbeslag.** I lördags på morgonen gjorde tulluppsyningsmannen å tulludden, kapten Nyström, under vistration ombord å skonerten Alma, kapten Isaksson hemma från Westanfjärd, beslag å 70 liter spirituosa, 2 toppar socker, 3 kg. thé samt 2 kg. muntobak. Befälhafvaren kommer att tilltalas inför Hangö rådsturätt. — H:ö.

— **Mot vår fiskexport på Tyskland.** Centralföreningen för preussiske fiskare har till tyske rikskanslern greffe Caprivi inlämnat en petition om att till skyddande af den tyska fiskerinäringen tull måtte åsättas uländsk såväl lefvande som död färsk fisk och att de nuvarande tullsatserna för utländsk saltad fisk måtte blifva höjda. — H. A.

— **Såsom uppmuntran för visadt intresse för kreatursskötsel samt mäjerihandtering** har finska hushållningssällskapets bestyrelse på förslag af länemäjärskan S. Salvin tilldelat jordbrukarev J. E. Ehrnström å Hyvilempi i Pargas särskilda mäjerikarl och utensilier. — Å. T.

— **Till boställsinspektör** i Nylands läns första distrikt har utnämnts agronomen A. F. Bergström.

ma sirlighet, och tremulantknappen verkade icke längre.

Under dessa bittert kalla dagar trängde vinden genom hans tunna kläder och kom honom att hacka tänder. Poliskonstaplarna jagade honom från ställe till ställe, och gatpojkarne kastade snöboll på honom; han tappade sina slantar i snön, och hans goda leende förfrös, så att det rent af liknade förtviflan. När han klättrade upp för de sex trapporna, som ledde till hans kammare, gjorde det ondt i bröstet på honom; det kafé han drömde om, skulle nog aldrig blifva verklighet.

En morgen kunde han ej stiga upp. Svält, feber och gäckade förhoppningar hade knäckt honom.

Solens vänliga strålar trängde i genom fönstret och gjorde hvad de kunde för att lifva upp honom; men mannen med lien var i närheten, och febern drack hans blod.

Följande natt drömde han om sin ungdom och det solo han sjungit på operan. Han såg sig fulla mannakraft ute på slagfältet, och grep med de feberheta händerna efter Sankt Hans-ormarne, som han tyckte ringla sig ofvanför sängen.

På tredje qvällen lossade lie-mannen på greppet om hans strupe

— **Sanitetsstationen** i H:fors stängdes senaste lördag. Stationen har varit öppen något öfver två månader eller från den 28 september till den 4 november.

Vid sanitetsstationen ha gjorts anmälningar och värkstälts besiktningar till ett antal af 144, hvaraf 6 under de sista dagarna af augusti, 34 under september, 101 under oktober samt 3 under de första dagarna af november. — Hbl.

Med dagens nummer följer till våra prenumeranter i staden en annonsbilaga från Rysk-Amerikanska Gummikompaniet i St Petersburg.

Telegram

till Vestra Nyland.

Tschaikovskys begrafning.

PETERSBUSG 9 november. Vid Tschrikowskys begrafning fördes efter den enkla ekkistan icke mindre än sex vagnslaster med blomsterkransar. Gatorna, som sorgetåget passerade, voro så fyllda af människomassor, att trafiken måste inställas. I tåget deltog 96 desputationer; storfursten Konstantin Konstantinovitsch öfvervar bisättningen i Kasanska katedralen; vänner höllot tal vid grafven.

Från Grekland.

ATHÉN 9 november. Ryska medelhafseskadern har anlänt hit.

Sedan vid val af kammarspresidenten oppositionens kandidat segrat har ministeriet inlämnat sin demission.

han andades lättare och vaknade ur sin yrsel. Han skräckte ut handen ur säcket och fattade om vefven på positivet. Han vred den rundt, och det kom då fram brutet och svagt melodien ur „La Traviata.“

Så kom Irlandssång och befolkade rummet med irländska älskande. Han ville hafva „Sweet home“, hemmets sång, och han vefvade med sina sista krafter igenom „Annie Louise“, „Wacht am Rhein“ och „Rule Britannia“. Men då han slutligen kom till hemmets sång, var det nästan förbi med honom. Den klagande darrande tonen, som tremulantknappen förr framkallat, kom nu af sig sjelf, emedan hans hand darrade så häftigt. Långsamt och svagt kom sängen, blott en skugga af sitt forna jag — liksom äfven han, som spelade melodien, — och så tystnade det.

Den gamle mannen hade dragit till ljusare rymder.

Följande morgon kom fattigläkaren.

Han skulle lossa den dödes tag om vefven och kom dervid att vrida om den, och då hördes de sista tonerna af sängen:

— ja, derhemma, ja derhemma!

Järnvägsstatistik.

Af trycket har utkommit publikationen »Bidrag till Finlands officiella statistik» en 296 pagg. diger volym, innehållande Järnvägsstyrelsens i Finland berättelse för år 1892.

För de särskilda statsjärnvägarna utfaller den totala bruttointraden för 1892 med följande slutsummor:

	Fmk	p.
H:fors-T:hus-StP:burg	7,311,456	29
Hangö—Hyvinge . . .	605,297	39
Åbo—T:fors—T:hus	1,745,833	79
Vasa	1,088,614	79
Uleåborg	688,973	36
Savolaks	845,487	51
Viborg-Antrea-Imatra	35,890	03

Statsjärnvägarnas utgifter. Förvaltningen af statsjärnvägarnas i Finland år 1892 kostade 8,631,430 mark 1 p:ni.

Exploitationsvinsten i sin helhet belöpte sig år 1892 till 3,690,123 mk 12 p:ni samt motsvarade 2,48 procents ränta å totala tillökta anläggningskapitalet. De olika belopp, hvarmed resp. banor bidrogo till densammas bildande, voro följande:

	Fmk	p.
H:fors-T:hus-StP:burg	2,673,843	73
Hangö—Hyvinge . . .	58,261	81
Åbo—T:fors—T:hus	572,377	23
Vasa	314,320	73
Savolaks	102,509	14
Viborg-Antrea-Imatra	9,887	75
	3,731,300	39

Häriifrån afgår Uleåborgsbansans exploitationsförlust 41,177 mk 27 p.

Huru stor ränta en hvar af Finlands statsjärnvägar afkastat å det tillökta anläggningskapitalet, visar nedanstående uträkning, hvarifrån dock Imatrabanan helt och hållet uteslutits.

	Motsv. tal	
	1891	
	%	%
H:fors-T:hus-St. P:burg	4,58	5,90
Hangö—Hyvinge . . .	0,49	0,93
Åbo—T:fors—T:hus . .	2,66	3,21
Vasa	1,89	2,20
Uleåborg	0,20	0,15
Savolaks	0,52	0,05
Hela statsbanenätet . .	2,48	3,12

(Ins.)

Också en längtan.

(Amerikanskt.)

Hvem har ej känt denna längtan att komma ut och se en smula mer af världen? Hvem, huru patriotiskt sinnad han än må vara, har ej någon gång ledsnat vid hembygd och hemland och fattats af detta begär? Hvem har ej, huru förtjusande naturen omkring honom en vacker sommardag än varit, huru vextlande i grönt och rosenrött den än lett emot honom, sedan solen gått ned och skymningen bredt sin slöja öfver land och vatten, låtit tankarna sväfva hän öfver fosterlandets rämärken till trakter, som endast drömmen och fantasin afbildat för hans inre? Jag frågar »hvem?»

Och jag undrar hur den människan toge sig ut, som ej åtminstone en gång i sitt lif otacksamt önskat sig bort från vårt förtryckta och dock så kära land. — Om det sen skett af nyfikenhet och längtan efter omvexling eller då en ny hagelskur *ex oriente* slagit ned öfver frihet och samhällsskick och kommit en hvar att bäfva för sig och sitt lands framtida öde, det är svårt att afgöra. Men har det ej skett alls, ja då måste personen i fråga antingen ha samma förvända smak, som Paris unga damer

nyligen visat prof på, eller också lugn som en filbunke och okänslig som en golfmatta

Och det är väl för allt i världen hvarken sagdt eller föreskrifvet att en stackars fuskpoet skall behöfva vara ett sådant där undantag; han som andra måste väl få känna, önska och längta. Känna, att han som andra är alldeles maktlös gentemot kolossen i öster, önska sig bort från alla ledsamheter, valstrider och osäljbara skaldeförsök och längta till ett annat, hemtrefligare land. Men hvart?

Har man en gång fått klart sig att man måste bort, så är det långtifrån säkert att man har ens det allra aflägsnaste begrepp om hvar det där andra, hemtrefliga landet egentligen kan vara placeradt. Och det är just knuten. Schweiz är vackert, mer än vackert, men der riskerar man lätt att bryta benen af sig opp i bergen, och Amerika, det förlofvade, där borta i Vestern, börjar bli gammalmodigt och öfverfullt allt hvad det hinner. Men Kina! Ja, skratta Ni bara, det vore kanske ändå inte så oärfvet. Jag hade en gång det nöjet att se en kines lifslevande framför mig och sedan dess har jag alltid varmt intresserat mig för dessa snedögda, gulhyade och föraktade varelser. Drifven af detta intresse har jag läst en hel hop goda saker om dem, om deras lefnadsvanor, flit, förnöjsamhet och härpiskor, om mennens toffelregemente och kvinnornas underordnande ställning och förkrympta tår och Kina har slutligen blifvit medelpunkten för min längtan. Med egna ögon skulle jag vilja se allt detta, beundra »himmelens son» och hans lagskipning, hans ministrar med sina osäkra »hjärnfodral», de förkrympta tårna och deras egarinor, med ett ord allt, som förtjente beundras. Det blef ett nytt lif, fullt af behag, thedrickning och romantik därnere i Midtens rike!

Men reskassan — — — —? Slägt och vänner kunna bidraga genom att gå in på Bokhandeln och köpa »Anspråkslösa skaldeförsök» af *Marinero*.

Äro kvinnorna egnade till vetenskapliga studier?

Ur en längre artikelserie i „Tägliche Rundschau“ af den bekante tyske författaren Otto von Leixner angående kvinnofrågan i Tyskland meddela vi följande om de hittills vunna erfarenheterna från kvinnostudiernas område:

År 1891 hade ett fjerdedels sekel förflutit, sedan Zürich, Genève och Bern öppnade sina universitet för det kvinnliga könet. Professorn dr Fehling lemnade då — 1891 — i ett rektorstal en del historiska och statistiska upplysningar om kvinnornas medicinska studier. Af dessa framgår, att under lopet af dessa 25 år till medicinska studier vid de nämnda universiteten varit anmälda 789 kvinnor. Af dessa förvärfvade 141, således 16,6 procent, dokortiteln, men endast 26, det vill säga 3,8 procent, aflade alla de examina, som fordras för att erhålla rättighet att praktisera som läkare.

Enligt uppgift af professorn i anatomi Lassowski i Genève hafva intill 1893 under lopet af 17 år bland 175 kvinnliga studerande endast 12 tagit afslutningsexamina. Af dessa 12 voro 5, som gifte sig eller afledo. Anseende och goda inkomster i sin ställning uppnådde 3, och de öfriga 4 „vegetera“ såsom professorn uttrycker sig.

Liknande iakttagelser hafva jemväl gjorts af läkarna i Berlin med hänsyn till eleverna vid dervarande kvinnoseminarier. Framför allt äro blodbrist och alla sorters nervabnormiteter, ja till och med den så kallade „leukemi“ (en skadlig öfvervigt af hvita blodpartiklar i blodet) mycket spridda bland kvinnor, som arbeta med hufvudet. Den berömda kvinnliga matematikern fru Sonja Kowaleski hädangick innan hon uppnått fyrtio års ålder, och två tyska vetenskapsdickande damer hafva i ännu yngre år alldeles förstörda måst anlita kuranstalter för andlig öfveranstängning. Den tyske författaren anser sig äfven kunna påstå, att efter all erfarenhet hittills stå kvinnornas prestationer på de rent abstrakta vetenskapernas område under medelvärdet af mennens och att kvinnorna särskildt sakna förmågan att frambringa något sjelfständigt nytt och banbrytande.

Hafvets hemligheter.

Som känt svärfvar man ännu i okunnighet om ångfartyget *Naromics* öde. De många gissningarna föra tanken hän på de otaliga underrättelser från hafvet, hvilka ofta gränsa till det underbara, synnerligen berättelsen om skeppet *Marie Celeste* som en dag för 16 år sedan afseglade från Newyork.

Marie Celeste tillrättakom i lika så godt tillstånd, som det var den första dagen det flöt på vattnet, men dess 11 man starka besättning samt kaptenens hustru och ett litet barn har man aldrig sett sedan. *Marie Celeste* afseglade från Newyork år 1877 till Villa Franca i Medelhafvet med en värdefull last. Det hade ej varit längre under vägen än vanligt, då det observerades af ett brittiskt barkskepp omkring 300 sjömil väster om Gibraltar. Barkskeppet signalerade, men erhöll ej något svar, och den förvånade engelsmannen höll då ned på skeppet och undersökte dess däck noga med kikaren, men upptäckte ej ett tecken till lif. Besättningen började känna sig kusligt stämd och kaptenen befalde att sätta ut en båt och tog med sig de modigaste männen samt rodde till skeppet. Då han kom längs sidan, präjade han skeppet, men erhöll ej något svar. Alt var så stilla som i grafven ombord å spökskeppet, hvilket med några tillsatta segel dref långsamt för för vinden. De äntrade upp på detsamma, där rådde en onaturlig stillhet. En noggrann undersökning utvisade att allting ombord å *Marie Celeste* var på sin plats och i ordning, endast det nödvändigaste ombord på ett fartyg på hafvet, nämligen besättningen, fattades. Besättningens kläder voro upphängda till torkning.

Alla båtar hängde under sina däck. Hvarje ända och hvarje rundhult, äfven de till reserven hörande funnos å sina platser, ej en märlspik saknades. Kikare och kompass voro orörda. I ruffen observerade den engelske kaptenen en halftärd måltid på besättningens bord. Akterut i kaptenens kajuta upptäckte han också lämningarna af en afbruten middag. I ett hörn af kajutan stod en symaskin med en barnklädning under nålen. En fingerborg låg på maskinen. Penningkrinet var orördt. Kaptenens kronometerur hängde på sin plats. Styrmännens ur hängde i deras hytter. Hvarje sak var i ordning ombord på detta spökskepp, och seglade vidare och vidare utan rorgångare och utan en man att hala en ända. Alla 13 voro försvunna på ett så mystiskt sätt, som om de varit aflägsnade af någon onaturlig makt. Det fans ej något, som antydde, att något sjöröfveri eller mord blifvit begånget, och intet föremål af värde saknades.

Marie Celeste blef inbogserad till Villa Franca. Sedan lasten blifvit lossad, blef skeppet öfver-

lämnadt till rederiet. Samtliga Förenta staternas sändebud öfver alt fingor order att om händelsen underrätta de utländska regeringarna, och från hvarenda tullkammare i världen gjordes alt för att lyfta den slöja som hvilade öfver denna händelse, men förgäfvades.

Marie Celeste fick slutligen en alt för tidig ändalykt, man tror af det skäl, att en så ohygglig skuta var alt för mystisk och alt för mycket fruktad för att kunna få tillåtelse att plöja sjön längre. Endast folk med mera än vanligt mod och med mindre än den vanliga sjömansöfvertron kunde efter denna sällsamma tilldragelse öfvertalas till att fara med spökskeppet. Det användes sedermera å linjen Newyork—Cuba, I mars 1886, berättas det, assurerade redaren det så högt som möjligt, lastade det med vattenfat och ett par oxhufvuden sirup och seglade det i land på kusten af Cuba, där det blef vrak. Under rättssaken med redaren för assuranssvek, som förekom året därefter, uppdök ånyo händelsen med *Marie Celestes* besättnings oförklarliga försvinnande.

Smörnotering

för i nya bokdrittlar förpackadt, friska mejerismör:
 Finaste 133/147
 Fint 110/125
 Öfriga kvaliteter 90/105
 alt per 50 kg netto,
 efter af edsvuren vägmästare härstädes
 attesterad vikt, franko Hangö station.
 Hangö, den 9/11 1893.

Arthur H. Borgström.

Torgpriser

i Ekenäs d. 3 till 10 Nov.

1. Produkter från krydd- och trädgård.

Potatis pr 5 lit. 20 p.
 Rårötter pr st. 5 å 10 p.
 Råbbetor pr 5 lit. 40 p.
 Morötter pr. 5 lit. 40.
 Pepparrot pr kilo 1 mf.
 Färsst dill 5 å 10 pi knippan.
 Söl pr kilo 25 p.

2. Produkter från Ladugård och Mejeri.

Mjölk, ostummad pr 1 liter 15 p.
 Mjölk, stummad pr 2 lit. 15 p.
 Grädda p: lit. 70 p.
 Bordsmjöl pr kilo 1 mf 40 p. å 1 m. 50 p.
 Matmjöl pr kilo 2 mf. 30 å 2 m. 40 p.
 Bondost pr st 40 p.
 Mejeriost pr kilo 60 p.
 Färsst nötkött pr kilo 20 p. å 65 pi.
 Färsst fläjt pr kilo 1 mf. 10 pi.
 Färsst färskött pr kilo 40 p. å 70 p.
 Gödfäls pr kilo 70 p. å 50 p.
 Riktra kalvar pr st. 3 å 4 mf.
 Lejver pr st. 35 p.
 Lungor pr st. 50 p. å 1 mf.
 Höns pr st. 75 p.
 Ägg pr tjog 1 mf. 50 p. å 1 mf 30 p.
 Slagtkor pr st. 70 å 100 mf.
 Bårkor pr st. 80 å 120 mf.
 Slagtkor pr st. 100 å 200 mf.

3. Produkter från åker och ång.

Havre pr heftol. 7 mt.
 Havre per kilo 12 p.
 Rågsmjöl pr kilo 18 p.
 Skrädt kornmjöl pr kilo 28 p.
 Hela korngryn pr 5 lit. 1 m. å 20 p.
 D:o krossade pr 5 lit. 1 m. å 20 p.
 Svarta ärter pr kilo 25 p.
 Gröna d:o pr kilo 30 p.
 Rågbröd pr par 25 å 30 p.
 Råglimpor pr st. 20 å 25 p.
 Säftebröd pr st. 20 å 15 p.
 Timotejhö pr 10 kilo 70 å 75 p.
 Ångshö pr 10 kilo 50 å 60 p.
 Salm pr färve 25 p.

Prima Gummigaloscher

af Rysk Amerikanska Gummikompaniets

sedan 30 år i Finland kända, goda fabrikat med skyddsmärket

RÖD TRIANGEL med årtalet 1860

försäljas i de flesta galosch-affärer i Finlands alla städer och i landsorten samt hos

E. Lönnbeck, Helsingfors.

Enda nederlag i Finland af **Rysk Amerikanska Gummikompaniets** samtliga tillverkningar. Försäljning i parti och minut. 9103

Förändrade ångbåtsturer från d. 1 Sept.

Till Helsingfors.

Hvarje söndag kl. 5 f. m. (via Pikkala) ång. ILMA kapt. K. A. Sjöberg.
 " fredag " 5 " (via Fagervik) " ONNI, " K. P. Grandell.
 " torsdag " 5 " (via Pikkala) " LEIMU, kapt. Frans Berglöf

Till Åbo.

Hvarje onsdag kl. 5 f. m. (via Hangö—Förby—Salo) ång. ILMA kapt. K. A. Sjöberg.
 " söndag " 5 f. m. (via Hangö—Bromarf—Salo) ång. LEIMU. kapt. F. Berglöf.
 " måndag " 4 f. m. från den 15 September (via Strömma) ång ONNI kapt. K. P. Grandell.

Till Skuru.

Hvarje onsdag kl. 4 e. m. ång. LEIMU.
 " lördag " 7 e. m. " LEIMU.
 " lördag " 4 e. m. " ILMA.
 " tisdag " 7 e. m. " ILMA.

Närmare upplysningar meddelar i Ekenäs

A. F. Borenius.

Kungörelser.

E. T. 2 g. 10 r. 4 s.

Onsdagen den 29 innevarande månad från kl. 10 f. m. försäljes genom frivillig auktion i Handlanden T. G. Åbergs gård en mängd handelsvaror såsom: bomulls- och ylleyger, siden- och ylledukar m. m. Ekenäs stads Auktionskammare den 8 november 1893.

Isak Taucher.

Fordringsägarene i firman F. I. Mandellöf & C:os och innehafvaren af sagda firma Handl. Fredrik Immanuel Mandellöfs konkurs behagade sammanträda tisdagen den 21 innevarande november kl. 6 e. m. å gästgifveriet i Ekenäs stad för att öfverlägga och besluta:

1:o hvilket förfarande bör iakttagas för att säkerställa massan för förlust i följd af en utaf förbemälda firma för Dahlsbruks aktiebolag ingången borgen;

2:o om indrifning af massans ännu utestående fordringar samt 3:o möjligen förekommande frågor; och erinras att frånvarande borgenär får åtnöjas med de tillstädeskomnes beslut. Ekenäs den 1 november 1893.

Konkursförvaltningen.

Till salu.

Gran- & Tall-

långved jämte klabbar finnes till salu vid Stallörsbryggan. Närmare med BOBERG.

Stämplor, sigill, schabloner, brännjern, stålstanor, fabriksmärken, monogrammer, linnemärkningsstämpel, firmastämplor, stämpelfärger, makuleringsfärg, outplänligt märckbläck, hektografer m. m. erhållas bäst och billigast genom att vända sig direkt till fabriken. Priskuranter gratis och franco **Helsingfors Kautschuk Stämpelfabrik, Michaelsgatan 4, Helsingfors.**

Diverse.

Den ärade allmänheten underrättas om, att jag, från och med fredagen den 10 dennes, öppnar en fotografi-atelier uti hr. Weckströms gård å Slottsbacken. Alla fotografiska arbeten utföras godt och till moderat pris.

Stort urval af vyer!

MARIE HÖEGH.

Från 1 September

afgår Ångaren

Necken

kapt. J. G. Klenberg

hvarje Tisdag kl. 5 f. m. via Fagervik, Ingå till Helsingfors; och

hvarje Fredag kl. 5 f. m. via Hangö, Dalsbruk, till Åbo.

Emottager last och passagerare.

Närmare meddelar

I. Himberg & C:o.

Ekenäs Tryckeri Aktiebolag 1893.